

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
ІНСТИТУТ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА ТА ЗВАРЮВАННЯ
імені Є. О. ПАТОНА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
_____ Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО

«__» _____ 20__ р.

**Ф-КАТАЛОГ
ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
для здобувачів ступеня магістра
за освітньо-науковою програмою
«Матеріалознавство»
за спеціальністю 132 Матеріалознавство
(вступ 2022 року)**

УХВАЛЕНО:

Методичною радою
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол № 3 від «26» січня 2022 р.)

Вченою радою інституту Матеріалознавства та
зварювання імені Є. О. Патона
КПІ ім. Ігоря Сікорського
(протокол №17 від «23» грудня 2021 р.)

Відповідно до розділу X статті 62 Закону України «Про вищу освіту» (№ 1556-VII від 01.07.2014 р.), вибіркові дисципліни – дисципліни вільного вибору студентів для певного рівня вищої освіти, спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетенцій за спеціальністю. Обсяг вибірових навчальних дисциплін становить не менше 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня освіти.

Вибір дисциплін, що забезпечують загальні компетенції здійснюється відповідно до Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти КПІ ім. Ігоря Сікорського із загальноуніверситетського каталогу в системі «Електронний кампус».

Вибір дисциплін, що забезпечують спеціальні (фахові) компетенції, здійснюється з кафедрального Ф-Каталогу.

Ф-Каталог містить анотований перелік дисциплін, які пропонуються для обрання студентами другого (магістерського) рівня ВО згідно навчального плану на наступний навчальний рік.

ЗМІСТ

5 КУРС	4
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ №1 ЕЛЕКТРОННО-ЗОНДОВІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ РЕЧОВИН ТА МАТЕРІАЛІВ	4
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 1 МІКРОСКОПІЯ І АДСОРБЦІЙНИЙ АНАЛІЗ НАНОСИСТЕМ	5
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 1 КОМП'ЮТЕРНІ ЗАСОБИ ОПТИМАЛЬНОГО ВИБОРУ МАТЕРІАЛІВ	6
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 1 КОМП'ЮТЕРНЕ МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ МАТЕРІАЛІВ.....	7
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ №2 РЕНТГЕНІВСЬКИЙ АНАЛІЗ ДИСПЕРСНИХ МАТЕРІАЛІВ	8
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 2 ДИФРАКЦІЙНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАНОМАТЕРІАЛІВ.....	10
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 2 ІНЖЕНЕРНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ	12
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 3 ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ТЕОРІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ ПОРОШКОВИХ КОМПОЗИЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ.....	13
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 3 ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ НАНОПОКРИТТІВ	16
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 3 ЗОНДОВІ ТЕХНОЛОГІЇ МОДИФІКАЦІЇ ПОВЕРХНІ	17
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 3 ФУНКЦІОНАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ МАЙБУТНЬОГО	18
6 КУРС	19
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 4 ФІЗИКА І ХІМІЯ НАНОСИСТЕМ	19
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 4 ДИСПЕРСНІ СИСТЕМИ ТА ПОВЕРХНЕВІ ЯВИЩА.....	21
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 4 МЕЗОСКОПІЧНА ФІЗИКА ТА КОМП'ЮТЕРНЕ КОНСТРУЮВАННЯ МАТЕРІАЛІВ.....	23
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 5 НАДТВЕРДІ МАТЕРІАЛИ ТА ТВЕРДІ СПЛАВИ.....	24
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 5 ПОРОШКОВІ ТА КОМПОЗИЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ МЕДИЦИНИ	25
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 5 БІОМЕДИЧНЕ МАТЕРІАЛОЗНАВСТВО	26
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 6. БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНІ НАНОКОМПОЗИТИ.....	27
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 6. МАГНІТНІ ТА ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНІ ПОРОШКОВІ МАТЕРІАЛИ	28
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 6. СУЧАСНІ КОРОЗІЙНОСТІЙКІ СПЛАВИ ТА ГАЛУЗІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ	29
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 7 ФРАКТОДІАГНОСТИКА РУЙНУВАННЯ МАТЕРІАЛІВ.....	30
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 7. МІЖАТОМНА ВЗАЄМОДІЯ І ВЛАСТИВОСТІ МАТЕРІАЛІВ.....	32
ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ № 7. СТРУКТУРНА ІНЖЕНЕРІЯ МЕХАНІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАТЕРІАЛІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ.....	33

5 курс

Дисципліна	Освітній компонент №1 Електронно-зондові методи аналізу речовин та матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 (2 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання з фізики і математики, кристалографія, кристалохімія та мінералогія, кристалохімія тугоплавких сполук
Що буде вивчатися	Вивчатись будуть перш за все основи електронної оптики, яка дає можливість проникнути в чарівний світ електронно-мікроскопічних картин структури речовини включаючи і біологічні матеріали при збільшені від сотні до мільйонну крат, за якого вже видно окремі атоми. Студенти познайомляться з фундаментальними законами взаємодії електронного променя з речовиною, серед яких закономірності виникнення різних типів вторинних випромінювань, що несуть інформацію про концентрацію хімічних елементів не тільки в речовині як цілого, але й в окремих частинках її розміром в декілька мікрон. Крім цього стає доступною інформація про кристалічну структуру речовини в цілому і в мікрооб'ємах. Ці методи використовуються для вивчення природи та процесів утворення речовини і матеріалів не тільки в земних, але й в космічних умовах, наприклад, на інших планетах, метеоритах, кометах.
Чому це цікаво/треба вивчати	Знання дисципліни підвищує професійний рівень спеціаліста – матеріалознавця, надає йому більший ступінь свободи вибору роботи в світі швидкоплинної зміни пріоритетів спеціальностей і спеціалізацій, тобто забезпечує йому більшу універсальність як спеціаліста - політехніка.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Можна навчитись як сучасну електронно-променевою техніку можна використовувати для вирішення наукових і технологічних проблем.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Знання матеріалу дисципліни використовується в лабораторіях науково-дослідницьких закладів та в центральних заводських лабораторіях, в лабораторіях митної та криміналістичної експертизи.
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (илабус) із PCO, електронний підручник, до якого включено практикум на комп'ютерних тренажерах, мультимедійні презентації лекцій, практичні заняття..
Форма проведення занять	Лекції з мультимедійною презентацією, практичні роботи, на яких студенти на комп'ютерних тренажерах операторів електронних мікроскопів і рентгеноспектрального мікроаналізатора засвоюють теоретичні знання і отримують практичні навички.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 1 Мікроскопія і адсорбційний аналіз наносистем
Рівень ВО	Другий(магістерський)
Курс	1 (2 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання з фізики, хімії, фізичної хімії, кристалографії, кристалохімії та мінералогії, фізики конденсованого стану для матеріалознавців, термодинаміки конденсованого стану
Що буде вивчатися	Вивчатись будуть перш за все методи дослідження нанорозмірних систем, які дають можливість проникнути у їх глибини і побачити чарівні електронно-мікроскопічних картин структури цих систем за збільшення від сотні до мільйонну крат, за якого вже видно окремі атоми. Студенти познайомляться з фундаментальними законами взаємодії електронного променю з речовиною, що несуть інформацію про концентрацію хімічних елементів не тільки в речовині як цілого, але й в окремих частинках. Крім цього стає доступною інформація про кристалічну структуру речовини в цілому і в мікрооб'ємах. Ці методи використовуються для вивчення природи та процесів утворення речовини і матеріалів не тільки в земних, але й в космічних умовах, наприклад, на інших планетах, метеоритах, кометах.
Чому це цікаво/треба вивчати	Знання дисципліни підвищує професійний рівень спеціаліста – матеріалознавця, надає йому більший ступінь свободи вибору роботи в світі швидкоплинної зміни пріоритетів спеціальностей і спеціалізацій, тобто забезпечує йому більшу універсальність як спеціаліста - політехніка.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Можна навчитись як сучасну електронно-променеву техніку можна використовувати для вирішення наукових і технологічних проблем.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Знання матеріалу дисципліни використовується в лабораторіях науково-дослідницьких закладів та в центральних заводських лабораторіях, в лабораторіях митної та криміналістичної експертизи
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із РСО, електронний підручник, до якого включено лабораторний практикум на комп'ютерних тренажерах, мультимедійні презентації лекцій
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 1. Комп'ютерні засоби оптимального вибору матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс 2 семестр
Обсяг	4 кредитів ЄКТС
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання з математики, фізики, металознавства, механічних властивостей та інших дисциплін циклу професійної підготовки першого рівня вищої освіти
Що буде вивчатися	Принципи та засоби оптимального вибору матеріалу для заданих умов його експлуатації, методи багатокритеріальної оптимізації при виборі матеріалів та програмні засоби для їх реалізації.
Чому це цікаво/треба вивчати	Темпи та тенденції розвитку техніки, вимагають від інженера прийняття рішень, які є оптимальними за заданим критерієм чи системою критеріїв. Це твердження є справедливим і стосовно конструкцій, і стосовно техно-логії, і стосовно матеріалів. Принципи оптимального вибору матеріалів вивчаються з застосуванням сучасного програмного забезпечення, яке знайшло своє застосування на підприємствах провідних світових фірм – Boeing, Rolls-Royce, Airbus, Siemens та використовується у десятках наукових центрів та університетів Західної Європи та Північної Америки
Чому можна навчитися (результати навчання)	Оволодіти прийомами оптимального вибору матеріалів, основами LCA – аналізу та засобами його проведення, використанням моделей техно-логічних процесів для оптимального вибору технології виготовлення. Метою викладання дисципліни є розширення володіння компетентностями: <ul style="list-style-type: none"> - Здатність виявляти та ставити проблеми в сфері матеріалознавства, приймати ефективні рішення для їх вирішення; - Здатність до критичного аналізу та прогнозування характеристик нових та існуючих матеріалів, параметрів процесів їх отримання і обробки та використання у виробі (або у виробничих умовах);
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Одержані знання та уміння можна використати: <ul style="list-style-type: none"> - У реальних виробничих умовах – для пошуку оптимальної заміни існуючих матеріалів чи технологічних процесів; - Для обґрунтування введення або заміни матеріалу, включно з його екологічністю на основі обмеженого LCA аналізу; - Для кращого розуміння місця нових матеріалів власного розроблення в матеріалознавчій екосистемі.
Інформаційне забезпечення	Система Granta Design CES Edupack.
Форма проведення занять	Денна / дистанційна / змішана
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 1. Комп'ютерне моделювання структури матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс 2 семестр
Обсяг	4 кредитів ЄКТС
Мова викладання	українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Засвоєння матеріалу курсів: "Металознавство", "Термічна обробка", "Механічні властивості і конструкційна міцність матеріалів". "Фізика", "Хімія", "Вища математика"
Що буде вивчатися	Окрім загальних відомостей про комп'ютерне моделювання, будуть розглянуті питання побудови рівнянь для прогнозу структури і властивостей металевих матеріалів та методи імітаційного (комп'ютерного) моделювання матеріалів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Фізичні властивості матеріалів залежать від багатьох факторів, дослідити їх всі експериментально досить важко і дорого. Ось тут на допомогу і приходить комп'ютерний експеримент, який дозволяє відносно швидко отримати ці залежності. Такий підхід стає все більш актуальним для досліджень систем на нанорівні, динаміку змін в яких дослідити фізичними методами майже не можливо. Ви отримаєте теоретичну і практичну базу для дослідження матеріалів методами математичного (комп'ютерного) моделювання.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Застосовувати сучасні математичні методи, комп'ютерні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для теоретичного розв'язання задач матеріалознавства. Здійснювати статистичну обробку і статистичний аналіз результатів експериментів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання і уміння дозволять розуміти та використовувати математичні та числові методи моделювання властивостей матеріалів, а також явищ та процесів, які відбуваються в них.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни; PCO; методичні вказівки; рекомендована література; спеціальна література та матеріали, які опублікувані в вітчизняних та закордонних статтях
Форма проведення занять	Лекції, Лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент №2 Рентгенівський аналіз дисперсних матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 (2 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання, отримані студентом в рамках дисциплін вища математика; фізика; хімія; кристалографія, металознавство; термічна обробка металів та сплавів; фізика конденсованого стану; фізичні властивості та методи дослідження матеріалів; діагностика і методи структурного аналізу матеріалів.
Що буде вивчатися	Особливості формування рентгенівських інтерференційних картин дисперсних матеріалів, отриманих різними методами, та визначення на їх основі форми, розмірів, тонкої структури (блоків та мікронапружень) у широкому інтервалі дисперсності, сучасні методи контролю структурних змін в дисперсних матеріалів на різних стадіях отримання.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для того, щоб стати конкурентоспроможним фахівцем. Рентгенівські (дифракційні) методи дослідження дають пряму і найбільш об'єктивну інформацію про атомно-кристалічну будову твердого тіла. Володіючи цими методами, студент стає фахівцем, здатним вирішувати задачі встановлення взаємозв'язку між хімічним складом, внутрішньою будовою та різноманітними фізико-хімічними і механічними властивостями матеріалів, в т.ч. дисперсних.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – фізичну сутність і можливості методів рентгенівського дифракційного експерименту для дослідження матеріалів з різним ступенем дисперсності; – методи визначення фазового складу та структурного стану порошкових матеріалів з застосуванням рентгенівського аналізу; <p>студент буде вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – організувати розробку програм і проведення комплексних досліджень та випробувань матеріалів, напівфабрикатів і виробів; – вибирати необхідні методи дослідження структури, фазового та елементного складу, необхідних для розрахунків та конструювання порошкових матеріалів; – проводити експериментальні дослідження процесів розробки нових порошкових матеріалів та виробів з них з використанням сучасних методик – враховувати вплив складу, структури та розміру її елементів, їх розподілу за розмірами на фізико-хімічні та механічні властивості матеріалів із різним ступенем дисперсності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>студент зможе:</p> <ul style="list-style-type: none"> – працювати із дослідницьким устаткуванням застосовуючи сучасні методи і методики експерименту у лабораторних та виробничих умовах; – застосовувати стандартні та розробляти нові методи випробувань для визначення структури вихідних матеріалів та готової продукції; – проводити дослідницькі роботи, стандартизацію, сертифікацію і акредитацію матеріалів та виробів на підставі базових знань; – використовуючи знання кінетики фазових перетворень в системі зі складною

	<p>діаграмою фазових рівноваг визначати фазовий склад та структуру кінцевого продукту;</p> <p>–використовувати на практиці уміння в організації дослідницьких робіт в галузі матеріалознавства, професійної експлуатації і контролю за роботою сучасного обладнання і приладів та формулювати нові дослідницькі задачі;</p> <p>–формулювати та аргументувати особисті міркування і наукову позицію на основі отриманих даних, аналізувати і робити висновки із проблем, які виникають у професійній діяльності, оформляти, подавати і презентувати отримані результати.</p>
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із РСО, контрольні завдання, навчально-методичний комплекс, навчальний посібник, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт.
Форма проведення занять	Лекції Лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 2 Дифракційні методи дослідження наноматеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс (2 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання, отримані студентом в рамках дисциплін вища математика; фізика; хімія; кристалографія, металознавство; термічна обробка металів та сплавів; фізика конденсованого стану; фізичні властивості та методи дослідження матеріалів; діагностика і методи структурного аналізу матеріалів.
Що буде вивчатися	Особливості формування рентгенівських інтерференційних картин дисперсних матеріалів, отриманих різними методами, та визначення на їх основі форми, розмірів, тонкої структури (блоків та мікронапружень) у широкому інтервалі дисперсності, сучасні методи контролю структурних змін в дисперсних матеріалів на різних стадіях отримання.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для того, щоб стати конкурентоспроможним фахівцем. Рентгенівські (дифракційні) методи дослідження дають пряму і найбільш об'єктивну інформацію про атомно-кристалічну будову твердого тіла. Володіючи цими методами, студент стає фахівцем, здатним вирішувати задачі встановлення взаємозв'язку між хімічним складом, внутрішньою будовою та різноманітними фізико-хімічними і механічними властивостями матеріалів, в т.ч. дисперсних.
Чому можна навчитися (результати навчання)	студент буде знати: – фізичну сутність і можливості методів рентгенівського дифракційного експерименту для дослідження матеріалів з різним ступенем дисперсності; – методи визначення фазового складу та структурного стану порошкових матеріалів з застосуванням рентгенівського аналізу; студент буде вміти: – організувати розробку програм і проведення комплексних досліджень та випробувань матеріалів, напівфабрикатів і виробів; – вибирати необхідні методи дослідження структури, фазового та елементного складу, необхідних для розрахунків та конструювання порошкових матеріалів; – проводити експериментальні дослідження процесів розробки нових порошкових матеріалів та виробів з них з використанням сучасних методик – враховувати вплив складу, структури та розміру її елементів, їх розподілу за розмірами на фізико-хімічні та механічні властивості матеріалів із різним ступенем дисперсності.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	студент зможе: – працювати із дослідницьким устаткуванням застосовуючи сучасні методи і методики експерименту у лабораторних та виробничих умовах; – застосовувати стандартні та розробляти нові методи випробувань для визначення структури вихідних матеріалів та готової продукції; – проводити дослідницькі роботи, стандартизацію, сертифікацію і акредитацію матеріалів та виробів на підставі базових знань; – використовуючи знання кінетики фазових перетворень в системі зі складною

	<p>діаграмою фазових рівноваг визначати фазовий склад та структуру кінцевого продукту;</p> <p>– використовувати на практиці уміння в організації дослідницьких робіт в галузі матеріалознавства, професійної експлуатації і контролю за роботою сучасного обладнання і приладів та формулювати нові дослідницькі задачі;</p> <p>– формувати та аргументувати особисті міркування і наукову позицію на основі отриманих даних, аналізувати і робити висновки із проблем, які виникають у професійній діяльності, оформляти, подавати і презентувати отримані результати.</p>
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із РСО, контрольні завдання, навчально-методичний комплекс, навчальний посібник, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт.
Форма проведення занять	Лекції Лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 2 Інженерний експеримент
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс (2 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> - Базові підходи до підготовки, організації та проведення інженерних експериментальних досліджень; - Методи обробки експериментальних даних; - Сучасні методи досліджень металів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Щоб усвідомити класичні та новітні підходи до організації та проведення інженерних експериментальних досліджень.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> - Усвідомлено обирати раціональні методи інженерних експериментальних досліджень, виходячи з умов конкретного виробництва; - Застосуванню математичних та статистичних методів обробки і аналізу експериментальних даних; - Кваліфіковано підходити до вибору експериментального обладнання.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> - Обгрунтовано формулювати задачі інженерного експериментального дослідження; - Обирати раціональні методи експериментальних досліджень; - Аналізувати результати експериментальних інженерних досліджень.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт та комп'ютерного практикуму.
Форма проведення занять	Лабораторні роботи, комп'ютерний практикум
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 3 Фундаментальні засади теорії та технології порошкових композиційних матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс (2 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	<p>Для успішного засвоєння дисципліни, студент повинен володіти набором компетентностей першого рівня вищої освіти ступеня «бакалавр» зі спеціальності 132 Матеріалознавство, які забезпечуються вивченням таких фундаментальних дисциплін як "Вища математика", "Фізика", "Хімія" "Фізична хімія", "Фізика конденсованого стану", "Кристалографія, кристалохімія та мінералогія", а також спеціальних дисциплін – "Фізико-хімічні основи отримання металів, сплавів і сполук у дисперсному стані",</p> <p>"Теорія процесів консолідації порошкових та композиційних матеріалів".</p> <p>"Технологія та обладнання виробництва порошкових та композиційних матеріалів", "Фізика міцності і руйнування", "Інженерне матеріалознавство", "Вибір і комп'ютерний дизайн матеріалів" тощо.</p>
Що буде вивчатися	<p>Властивості порошкових виробів залежать від процесів, які лежать в основі методів отримання порошків, їх пресування та спікання. Це, перш за все, фізико-хімічні процеси, які лежать в основі кожного методу отримання порошків, деформації матеріалів під дією зовнішніх навантажень, сил зумовлених наявністю викривлених поверхонь, самодовільних термодинамічних процесів, які сприяють зменшенню зовнішньої та внутрішньої енергії систем і, тим самим, руху їх до рівноваги. Тому під час вивчення дисципліни розглядаються явища, що лежать в основі методів отримання порошків, процесів компактування порошкових матеріалів різними методами і, виходячи з цього, встановлення та оптимізація параметрів процесів, які забезпечують отримання їх з наперед заданими властивостями та структурою.</p> <p>Також передбачається вивчення теоретичних основ вибору методу, встановлення оптимальних технологічних параметрів процесів отримання вихідних порошків, їх пресування (формування) та спікання отриманих з них заготовок з використанням термодинамічних засад та аналітичного опису процесів з метою отримання фундаментальних знань, які допомагають встановлювати кінетику процесів та проводити їх аналітичний опис з метою отримання порошкових виробів з наперед заданими властивостями та структурою на основі розуміння фізико-хімічних явищ та процесів, що лежать в основі створення матеріалів з застосуванням методів порошкової металургії.</p>
Чому це цікаво/треба вивчати	<p>Вивчення дисципліни надає студентам фундаментальних знань, які допомагають фахівцю встановлювати кінетику процесів та проводити їх аналітичний опис з метою отримання порошкових виробів з наперед заданими властивостями на основі розуміння фізико-хімічних явищ, що лежать в основі створення матеріалів з застосуванням методів порошкової металургії, які базуються на фундаментальних законах хімії, фізичної хімії, фізики, фізики конденсованого</p>

	стану, термодинамічних та кінетичних засад створення матеріалів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Після вивчення дисципліни студент набуває:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ наукові навички у галузі інженерії для того, щоб успішно проводити наукові дослідження як під керівництвом так і самостійно; ▪ уміння формулювати та розв'язувати науково-технічні задачі для розробки, виготовлення, випробування, сертифікації, утилізації матеріалів, створення та застосування ефективних технологій виготовлення виробів; ▪ знань для проектувати нових матеріали, розробляти, досліджувати та використовувати фізичні та математичні моделі матеріалів та процесів; ▪ можливість використовувати наукові принципи проектування і створення нових порошкових композиційних та наноструктурованих матеріалів; ▪ умінь використовувати наукові принципи проектування і створення нових порошкових композиційних та наноструктурованих матеріалів. <p>У тому числі знання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ класифікації, призначення, основних технологічних прийомів для отримання виробів з порошкових композитів, у тому числі наноструктурованих; ▪ аналітичного опису процесів отримання порошкових та композиційних матеріалів; ▪ механізмів процесів, що лежать в основі процесів отримання порошкових та композиційних матеріалів; ▪ методів оптимізації умов отримання виробів з порошкових та композиційних матеріалів з заданими властивостями; ▪ методів визначення властивостей виробів з порошкових та композиційних матеріалів. <p>уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ вибирати і обґрунтовувати з використанням фундаментальних засад метод виготовлення виробу з порошкових композиційних матеріалів, у тому числі наноструктурованих, відповідно до його призначення; ▪ використовувати аналітичний опис процесів з метою визначення оптимальних умов отримання на всіх етапах виготовлення порошкових та композиційних матеріалів; ▪ використовувати стандартні та створювати нові методи і засоби визначення оптимальних умов виготовлення виробів. ▪ визначати властивості та структуру порошкових та композиційних матеріалів, аналізувати вплив різноманітних параметрів на їх формування та запропоновувати аналітичний опис цих процесів, який дозволяє визначати ці параметри для отримання виробів з наперед заданими властивостями.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>Набуті знання під час вивчення дисципліни надає можливість фахівцю :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань матеріалознавства і дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, що навчаються; ▪ здатність аналізувати та прогнозувати фізико-механічні властивості порошкових композиційних та наноструктурованих матеріалів; ▪ здатність проектувати та створювати порошкові композиційні та наноструктуровані матеріали на основі фундаментальних засад теорії та технології.

	<p>У тому числі здатність:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ в результаті аналізу фундаментальних засад вибирати і обгрутовувати оптимальні методи отримання порошків металів та сплавів їх пресування і спікання при виготовленні виробів з порошкових та композиційних матеріалів; ▪ використовуючи аналітичний опис процесів, які лежать в основі методів визначати оптимальні технологічні режими при отриманні виробів з порошкових і композиційних матеріалів залежно від їх призначення; ▪ за відомими методиками, з використанням аналітичного опису процесів отримання вихідних порошків, пресування і спікання проводити розрахунки з метою оптимізації умов отримання виробів залежно від вимог до їх властивостей.
Інформаційне забезпечення	Силабус, підручники, навчальні посібники, конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 3 Теорія і технологія нанопокриттів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 (2 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Підготовка з Фізика, Основ нанотехнологій, Термодинаміки випаровування матеріалів, Теорія процесів формування структури та властивостей покриттів,
Що буде вивчатися	- фізико-хімічні процеси, які мають місце при формуванні нанопокриттів: в плавлі та випаровування металів, взаємодія напиляємих частинок з газовим потоком, формування структури покриття, а також технології отримання та практичне застосування наноструктурованих покриттів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Застосування нанопокриттів дозволяє отримати вироби з властивостями які перевищують товстощарові покриття, що дозволяє отримати унікальні експлуатаційні характеристики елементів електронних схем і приладів, а також зменшити їх геометричні розміри.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Використовувати професійно профільовані знання і практичні навички в галузі матеріалознавства, прогнозувати властивості нанопокриттів, визначати оптимальні режими роботи, розробляти технологію отримання нанопокриттів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Використавувати знання сучасних композитів і покриттів із матеріалів різного ступеня дисперсності, теорії і технології їх отримання для проектування і створення нових композитів і покриттів з необхідним комплексом експлуатаційних характеристик
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус), РСО, конспект лекцій, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи, консультації.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 3 Зондові технології модифікації поверхні
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс (2 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Повинні бути засвоєні кредитні модулі «Фізика», «Кристалографія, кристалохімія та мінералогія», «Фізичні властивості та методи дослідження матеріалів»
Що буде вивчатися	Предмет навчальної дисципліни – засади зондової мікроскопії та модифікації поверхні, а також принципи атомного дизайну
Чому це цікаво/треба вивчати	Знання та уміння студентів, що одержані в результаті засвоєння дисципліни «Електронна мікроскопія нанорозмірних структур» забезпечують базис для вивчення студентами наступної дисципліни «Тонкоплівкове матеріалознавство».
Чому можна навчитися (результати навчання)	використовувати міждисциплінарні матеріалознавчі знання для розробки та створення нових матеріалів та технологій, що відповідають ідеології сталого розвитку, уміння самостійно використовувати сучасні наукові уявлення про неорганічні матеріали для аналізу характеру їх взаємодії з навколишнім середовищем, вибирати відповідний режим модифікації поверхні твердого тіла та визначати його хімічний склад, кристалографічну структуру, встановлювати взаємозв'язок між параметрами процесів модифікації поверхні твердих тіл та фізичними властивостями оброблюваної поверхні.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	працюючи у складі групи фахівців використовуючи новітні методики за допомогою відповідних приладів та устаткування застосовувати зондові методи та модифікації поверхні у вирішенні практичних завдань атомного дизайну.
Інформаційне забезпечення	Силабус, РСО, методичні вказівки, посилання на корисну інформацію в інтернет, контрольні питання та завдання, навчальний посібник
Форма проведення занять	Лекції, практичні та лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 3 Функціональні матеріали для технологій майбутнього
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	1 курс (2 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Знання з загальної фізики, фізики конденсованого стану, фізичної хімії, основні поняття про наноструктурний стан матеріалів
Що буде вивчатися	– аналіз основних властивостей функціональних матеріалів; – класифікація функціональних за структурою та властивостями; – класифікація основних методів одержання функціональних матеріалів
Чому це цікаво/треба вивчати	На сьогодні в більшості сфер своєї діяльності людство використовує функціональних (електронні прилади, хімічна промисловість, медицина тощо) тому необхідно орієнтуватися у процесах створення та виробництва функціональних матеріалів
Чому можна навчитися (результати навчання)	– визначати взаємозв'язок “склад-структура-фізико-хімічні властивості”; – підбирати технологію виготовлення функціональних матеріалів різного призначення.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	– створювати нові функціональних матеріали в залежності від їх властивостей; – оптимізувати, з економічної та технологічної точки зору, технології виготовлення функціональних матеріалів; – використовувати нові методи та методики дослідження функціональних матеріалів.
Інформаційне забезпечення	Силабус, РСО, методичні вказівки, посилання на корисну інформацію в інтернет, контрольні питання та завдання
Форма проведення занять	Лекція, лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

6 курс

Дисципліна	Освітній компонент № 4 Фізика і хімія наносистем
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання, отримані студентом в рамках дисциплін фізика; хімія; фізична хімія, кристалографія, металознавство; термічна обробка металів та сплавів; фізика конденсованого стану; фізичні властивості та методи дослідження матеріалів; діагностика і методи структурного аналізу матеріалів.
Що буде вивчатися	Властивості речовини в дисперсному стані та поверхневі явища, що виникають на границі розділу фаз в наносистемах та визначають їх фізико-хімічні та механічні властивості; принципи класифікації, особливості будови, фізичного стану, складу, структури, фізичних явищ на міжфазних поверхнях; сучасних фізичних методів дослідження структури, складу та властивостей, особливостей методів отримання.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для того, щоб стати конкурентоспроможним фахівцем. Отримання матеріалів/покривів завтрашнього дня з підвищеними фізико-хімічними та механічними властивостями для екстремальних умов експлуатації – це утворення та розвиток наносистем. Для створення нових наноматеріалів та раціонального управління технологічними процесами необхідно володіти знаннями законів, яким підкоряються гетерогенні наносистеми, і умінням кількісно характеризувати і описати їх структуру та властивості. Отримані знання стануть в пригоді як у дослідницької діяльності, так й у повсякденному житті.
Чому можна навчитися (результати навчання)	студент буде знати: – закономірності впливу структурних рівнів (атомно-кристалічна, дефектна, зернова та гетерофазна, мікроструктура, мезо- та макроструктура) і хімічного складу вихідного дисперсного матеріалу та технології його отримання і обробки на функціональні властивості нових матеріалів, що створюються; студент буде вміти: – враховувати вплив складу, структури та розміру її елементів, їх розподілу за розмірами на фізико-хімічні та механічні властивості матеріалів із різним ступенем дисперсності із наперед заданими функціональними властивостями; – демонструвати обізнаність та практичні навички в галузі технологічного забезпечення виготовлення матеріалів та виробів з них.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	студент зможе: – критично аналізувати та прогнозувати характеристики нових та існуючих матеріалів, параметрів процесів їх отримання та обробки; – застосовувати спеціалізовані концептуальні знання новітніх методів та методик дослідження матеріалів; – обґрунтовано здійснювати вибір матеріалів для конкретних умов експлуатації; – проводити дослідницькі роботи, стандартизацію і сертифікацію матеріалів та виробів на підставі базових знань;

	– формувати та аргументувати особисті міркування і наукову позицію на основі отриманих даних, аналізувати і робити висновки за проблемами, які виникають у професійній діяльності, оформляти, подавати і презентувати результати виконаної роботи.
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із PCO, контрольні завдання, навчально-методичний комплекс.
Форма проведення занять	Лекції Практичні роботи
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 4 Дисперсні системи та поверхневі явища
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Знання, отримані студентом в рамках дисциплін фізика; хімія; фізична хімія, кристалографія, кристалохімія та мінералогія; металознавство; фізика конденсованого стану матеріалів; фізичні властивості та методи дослідження матеріалів; методи структурного аналізу матеріалів.
Що буде вивчатися	Термінологія науки про дисперсні системи та поверхневі явища; принципи класифікації, основні кількісні характеристики роздробленості речовини; молекулярно-кінетичні властивості дисперсних систем, їх кількісні характеристики та залежність від дисперсності; роль об'єму та поверхні в фізико-хімічних властивостях дисперсних матеріалів; термодинамічні параметри поверхневого шару; поверхневі явища, що виникають на границі розділу фаз та визначають їх фізико-хімічні та механічні властивості; сучасні фізичні методів дослідження структури, складу та властивостей, основні методи отримання.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для того, щоб стати конкурентоспроможним фахівцем. Отримання матеріалів/покриттів завтрашнього дня з підвищеними фізико-хімічними та механічними властивостями для екстремальних умов експлуатації – це утворення та розвиток дисперсних систем. Для створення нових матеріалів та раціонального управління технологічними процесами необхідно володіти знаннями законів, яким підкоряються гетерогенні системи, і умінням кількісно характеризувати і описати їх структуру та властивості. Отримані знання стануть в пригоді як у дослідницькій діяльності, так й у повсякденному житті.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>студенти будуть знати:</p> <p>термінологію науки про дисперсні системи (ДС) та поверхневі явища; основні кількісні характеристики роздробленості речовини; основні специфічні ознаки, класифікацію ДС і поверхневих явищ; молекулярно-кінетичні властивості ДС та їх кількісні характеристики; фактори стійкості ДС; роль об'єму та поверхні в фізико-хімічних властивостях матеріалів, особливості поверхневих явищ, термодинамічні параметри поверхневого шару; вплив дисперсності на фізико-хімічні властивості матеріалів; роль поверхневих явищ в процесах отримання, пресування, спікання порошків, отримання композиційних матеріалів, нанесення покриттів.</p> <p>студент буде вміти:</p> <p>застосовувати основні поняття та визначення у професійної діяльності; використовувати теоретичні знання для аналізу та пояснення фізичних і хімічних процесів, які відбуваються під час утворення, обробці та функціонування дисперсних матеріалів; керувати ступенем дисперсності; визначати та враховувати вплив дисперсності та поверхневих явищ на фізико-хімічні та механічні властивості матеріалів із різним ступенем дисперсності та виробів і покриттів з них; обирати та застосовувати експериментальні методи дослідження для якісної та кількісної характеристики дисперсних систем, для</p>

	вивчення композитів і покриттів із матеріалів з різним ступенем дисперсності
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	студент зможе: аналізувати роль розмірних ефектів в фізико-хімії ДС і вплив дисперсності та поверхневих явищ на фізико-хімічні та механічні властивості порошкових і композиційних матеріалів та виробів і покриттів з них; прогнозувати фізико-хімічні та механічні властивості дисперсних матеріалів в залежності від розміру елементів структури, їх розподілу за розмірами для створення нових матеріалів з наперед заданими функціональними властивостями; обирати сучасні методи дослідження структури, хімічного складу, властивостей дисперсних матеріалів; обирати сучасні методи та технологічні варіанти отримання дисперсних матеріалів для заданих умов експлуатації з урахуванням вимог надійності, економічності та екологічних наслідків їх застосування, а також сфер використання.
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із РСО, конспект лекцій, контрольні завдання, навчальний посібник, методичні вказівки до виконання практичних робіт.
Форма проведення занять	Лекції, практичні роботи
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 4 Мезоскопічна фізика та комп'ютерне конструювання матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Дисципліна базується на знаннях, уміннях, навичках, одержаних у дисциплінах "Фізика", «Інформатика, обчислювальна техніка, програмування та числові методи», «Вища математика», «Фізика металів», «Кристалографія», «Фізична хімія», «Металознавство», «Рентгеноструктурний аналіз».
Що буде вивчатися	Закономірності зміни фізичних властивостей матеріалів, в тому числі металевих і на основі вуглецю, зі зміною їх розміру та дослідження таких фізичних властивостей як експериментально, так і за допомогою атомістичного моделювання. Дисципліна закріплює знання та формує навички, необхідні інженеру-матеріалознавцю для майбутньої наукової та практичної діяльності. По своїй суті цей курс є поєднанням професійної теоретичної і інструментально-практичної підготовки інженера-матеріалознавця.
Чому це цікаво/требавивчати	Багато фізичних властивостей матеріалів можуть змінюватися зі зміною їх розміру, що знаходить все більше застосування в нанотехнологіях, наноелектроніці і мікромеханічних системах. Все більш широко використовуються наноматеріали на основі вуглецю, в тому числі фулерени, нанотрубки, графен, карбін. Дисципліна дає теоретичну базу для розуміння таких змін властивостей, вивчає експериментальні методи дослідження і методи моделювання таких матеріалів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Дисципліна крім теоретичної підготовки має інструктивно-прикладний характер з наданням прикладів використання наноструктурованих і мезоскопічних матеріалів, надає практичні навички роботи на ПК під час виконання циклу комп'ютерних практикумів, які охоплюють вивчення фізичних властивостей мезоскопічних систем за допомогою атомістичного моделювання. Також можна навчитися використовувати ПК та комп'ютерні технології обробки інформації, візуалізації отриманих результатів тривимірного моделювання систем.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Сучасні методи комп'ютерного атомістичного моделювання нано- і мікросистем можливо застосовувати для дослідження, конструювання і передбачення властивостей нових матеріалів і проектування технологій їх створення. Набуті знання можуть дозволити моделювати поведінку не тільки матеріалів, а і систем з частинок будь-якої природи з відомою взаємодією між ними.
Інформаційне забезпечення	Силабус, РСО, методичні вказівки, посилання на літературу, пакети програм, корисну інформацію в інтернет, контрольні питання та завдання
Форма проведення занять	Лекції та комп'ютерні практикуми
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 5 Надтверді матеріали та тверді сплави
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Для вивчення дисципліни необхідні знання з таких дисциплін як металознавство, фізичні властивості та методи дослідження матеріалів, основи отримання порошкових та композиційних матеріалів, вища математика КМ 3 Математична статистика і теорія ймовірності
Що буде вивчатися	В рамках даної дисципліни студенти вивчають наукові основи створення і технології виготовлення найбільш зносостійких композитних матеріалів на основі надтвердих матеріалів (алмаз, кубічний нітрид бору) та твердих тугоплавких сполук для гірничо-видобувного комплексу, трубопровідного транспорту, металургії, космічної техніки, обробки важкооброблюваних матеріалів, спеціального машинобудування для провідних галузей сучасної промисловості.
Чому це цікаво/треба вивчати	Отримані знання необхідні для розуміння фундаментальних процесів фізико-хімічної взаємодії поверхневих шарів деталей пар тертя цільового призначення (вузлів тертя, що змащуються малов'язкими рідинами, інструментів для буріння надглибоких свердловин, обробки різанням сучасних конструкційних матеріалів, прокатного виробництва) та впливу екстремального статичного і ударного навантаження на деталі апаратів високого тиску і штампового інструменту, а також для створення нових зносостійких монокристалічних полікристалічних та композиційних матеріалів, розробки технологій виготовлення з надтвердих матеріалів і твердих сплавів композитів із заданою структурою, фізико-механічними і експлуатаційними властивостями.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знання, набуті за час вивчення дисципліни, дозволять студентам самостійно планувати і проводити перспективні наукові дослідження в галузях отримання нових композиційних надтвердих матеріалів і твердих сплавів, вдосконалювати способи і технології виготовлення виробів з них, розробляти проекти нових виробництв
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання мають форму алгоритму і бази наукових даних і практичних навичок і дозволяють проводити наукові обґрунтування пошуку нових способів, технологій, режимів створення нових ударозносостійких композитів для провідних галузей промисловості України і закордонних фірм, удосконалювати існуючі і організовувати нові сучасні виробництва, розробляти технологічні процеси, технічні умови, галузеві і державні стандарти, керувати існуючими виробництвами.
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із PCO, конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 5 Порошкові та композиційні матеріали для медицини
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Для вивчення дисципліни необхідні знання з таких кредитних модулів: - фізичні властивості та методи дослідження матеріалів; - основи отримання порошкових та композиційних матеріалів; - технологія нанесення та властивості покриттів; - матеріалознавство тугоплавких та композиційних матеріалів; - інженерне матеріалознавство.
Що буде вивчатися	В рамках даної дисципліни студенти вивчають матеріали, що засовуються в медицині, критерії їх вибору та технологічні прийоми виготовлення виробів медичного призначення.
Чому це цікаво/треба вивчати	Отримані знання необхідні для розуміння процесу взаємодії матеріалів з живим організмом, відтворення існуючих та створення нових матеріалів медичного призначення, розробки технологічних схем/приймів, необхідних для отримання біосумісних матеріалів та виробів з них.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знання набуті за час вивчення дисципліни дозволять студентам самостійно розробляти та створювати матеріали медичного призначення, вдосконалювати технологічні схеми виготовлення виробів з біосумісних матеріалів. На базі довідникових даних аналізувати та прогнозувати поведінку біомедичних матеріалів в живому середовищі
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання і уміння можуть бути використанні у розробці нових матеріалів та технології його оброблення, оцінюванні якісних та кількісних параметрів матеріалу та технологічного процесу, використанні інформації щодо умов виготовлення та експлуатації виробів, визначати та формулювати технічні вимоги до матеріалу виробів та можливості їх забезпечення, розробляти шляхи підвищення експлуатаційних властивостей вибраних матеріалів
Інформаційне забезпечення	Робоча програма дисципліни (силабус) із РСО, мультимедійні презентації лекцій
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 5 Біомедичне матеріалознавство
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	Українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Базується на курсах: Фізика, Вища математика, Хімія, Кристалографія, кристалохімія та мінералогія, Металознавство та термічна обробка металів, Діагностика і методи структурного аналізу матеріалів, Методи рентгенографії - 1 та ряду інших
Що буде вивчатися	Навчальна дисципліна пов'язана з вивченням взаємозв'язку складу, будови, властивостей, технології виробництва і застосування матеріалів для медицини, а також закономірності зміни властивостей матеріалів під впливом фізичних, механічних і хімічних чинників. Розглянуті найважливіші біомедичні матеріали та напрямки їх використання
Чому це цікаво/треба вивчати	В даний час імплантати широко використовують при хірургічних операціях. Найбільшою групою імплантатів є імплантати, які використовуються при операціях в серцево-судинній системі, системах, утворених кістковою і м'якою тканинами, офтальмології, зуболікарській техніці. Розробка нових біосумісних матеріалів і покриттів дозволить суттєво покращити результати лікування.
Чому можна навчитися (результати навчання)	У підсумку вивчення дисципліни студент отримує знання щодо класифікації біоматеріалів за їх дією на живий організм; застосування сталей в медицині властивостей і застосування біоінертних керамічних матеріалів; гідроксиапатиту, біосумісних полімерів, використання матеріалів з ЕПФ, методів створення біосумісних та біоінертних покриттів на імплантатах;
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання і уміння дозволять успішно підготувати і провести науковий експеримент з розробки біосумісних матеріалів, вибрати науково-обґрунтовані і найбільш ефективні технологічні процеси виробництва біомедичних виробів, вибрати біосумісний сплав, що буде забезпечувати необхідні властивості медичних виробів;
Інформаційне забезпечення	Силабус, РСО, методичні вказівки, посилання на корисну інформацію в інтернеті, контрольні питання та завдання. Всі види занять забезпечені методичною літературою яка в достатній кількості знаходиться в НТБ НТУУ «КПІ» та у електронному вигляді.
Форма проведення занять	Лекції, практичні роботи.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 6. Багатофункціональні нанокompозити
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Студенти повинні мати знання з таких дисциплін як інженерне матеріалознавство, наукові основи створення наноматеріалів
Що буде вивчатися	Вивчаючи дисципліну, здобувачі узагальнюють власні знання з різних дисциплін та набувають навички вибору існуючого або створення нового функціонального нвноматеріалу з бажаними фізико-механічними властивостями в залежності від їх структури, хімічного та фазового складу. Зможуть визначити вплив технологічних параметрів процесів їх виготовлення та обирати оптимальні
Чому це цікаво/треба вивчати	Наноматеріали та нанотехнології все ширше затосовуються не тільки у високотехнологічних галузях, а й побутовому житті.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Після засвоєння навчальної дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання: знання закономірностей впливу структурних рівнів (атомно-кристалічна, дефектна, зернова та гетерофазна, мікроструктура, мезо- та макроструктура) і хімічного складу вихідного дисперсного матеріалу та технології його отримання і обробки на функціональні властивості нових матеріалів, що створюються; сучасних композитів і покриттів із матеріалів з різним ступенем дисперсності, теорії і технології їх отримання для проектування і створення
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів здатність критичного аналізу та прогнозування характеристик нових та існуючих матеріалів, параметрів процесів їх отримання та обробки; здатність застосовувати спеціалізовані концептуальні знання новітніх методів таметодик моделювання, розробки та дослідження матеріалів; здатність використовувати фундаментальні знання з матеріалознавства та сучасне програмне забезпечення для прогнозування фізико-хімічних та механічних властивостей, для створення фізичних та комп'ютерних моделей процесів, для проектування та створення із вихідних матеріалів різного ступеня дисперсності композитів із наперед заданими функціональними властивостями для певних умов експлуатації; здатність використовувати наукові принципи та поглиблені знання теорії і технології для створення нових композитів із матеріалів різного ступеня дисперсності.
Інформаційне забезпечення	Силабус, конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції , лабораторні заняття
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 6. Магнітні та електротехнічні порошкові матеріали
Рівень ВО	Другий(магістерський)
Курс	2 курс (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Студенти повинні мати знання з таких дисциплін як інженерне матеріалознавство, фундаментальні засади теорії та технології порошкових композиційних матеріалів
Що буде вивчатися	Принципи розробки структури та технології магнітних та електротехнічних порошкових матеріалів з наперед заданими властивостями на основі сучасних уявлень теорії магнетизму та застосування передових технологій.
Чому це цікаво/треба вивчати	Вивчаючи дисципліну, студенти узагальнюють власні знання з різних дисциплін та більш глибоко вивчають зв'язок між структурою та магнітними і електричними властивостями матеріалів, технологією отримання цих матеріалів на основі сучасних уявлень теорії магнетизму та застосуванням передових технологій.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студент, використовуючи інформацію щодо умов виготовлення та експлуатації виробів при розробці нового матеріалу та технології його оброблення, зможе визначати та формулювати технічні вимоги до матеріалу виробів та можливості їх забезпечення, розробляти шляхи підвищення експлуатаційних властивостей вибраних матеріалів; визначати необхідність проведення експертних досліджень зруйнованих виробів, вибирати методики для отримання достовірних даних та їх контролю, узагальнення їх результатів та розроблення шляхів підвищення якості виробів; застосовувати принципи системного аналізу, причинно-наслідкових зв'язків між значущими факторами та науковими і технічними рішеннями, що приймаються під час розв'язання складних матеріалознавчих задач; застосовувати вимоги вітчизняних та міжнародних нормативних документів щодо формулювання та розв'язання наукових та науково-технічних задач розробки, виготовлення, випробування, сертифікації, утилізації матеріалів, створення та застосування ефективних технологій виготовлення виробів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Після засвоєння навчальної дисципліни студент повинен знати: вимоги вітчизняних та міжнародних нормативних документів щодо формулювання та розв'язання наукових та науково-технічних задач розробки, виготовлення, випробування, сертифікації, утилізації матеріалів, створення та застосування ефективних технологій виготовлення виробів.
Інформаційне забезпечення	Силабус, конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції, практичні роботи
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 6. Сучасні корозійностійкі сплави та галузі їх використання
Рівень ВО	Другий(магістерський)
Курс	2 курс (3 семестр)
Обсяг	5 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Засвоєння матеріалу курсів: “Металознавство”, “Загальна неорганічна хімія”, “Фізична хімія”, «Теорія та практика термічної обробки вуглецевих та легованих стаей 2- Леговані сталі», «Корозія та захист металів».
Що буде вивчатися	Основні напрями створення промислових корозійностійких сплавів; Корозійностійкі сплави на основі заліза; Нікель та його сплави; Титан та його сплави; Сплави на основі міді; Сплави на основі алюмінію
Чому це цікаво/треба вивчати	Важко назвати сферу використання металу в житті і виробничій діяльності людини, де б не стояла проблема захисту металу від корозії. Збиток, що наноситься нашій планеті корозією металів, незліченний, він досягає від 2 до 6% національного доходу промислово розвинених країн світу. Тому проблема створення нових та удосконалення існуючих корозійностійких сплавів є актуальною
Чому можна навчитися (результати навчання)	В залежності від конкретних умов експлуатації підібрати певний тип корозійностійкого сплаву та режими його обробки
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Під час конструювання виробу, використовуючи результати аналізу умов його роботи, за допомогою інформації щодо особливостей складу, структури, механічних, фізичних та технологічних властивостей різних груп матеріалів, нормативних та довідкових даних, встановити можливість та доцільність використання тієї чи іншої групи матеріалів із забезпеченням необхідних показників якості
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни; PCO; методичні вказівки; рекомендована література; спеціальна література та матеріали, які опублікуванні в вітчизняних та закордонних статтях, презентації лекцій.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи, проведення деяких лабораторних робіт безпосередньо на підприємствах
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Освітній компонент № 7 Фрактодіагностика руйнування матеріалів
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 курс (3 семестр)
Обсяг	4 кредити
Мова викладання	українська
Кафедра	Високотемпературних матеріалів та порошкової металургії
Вимоги до початку вивчення	Для вивчення дисципліни необхідні знання з таких освітніх компонент як фізичні властивості та методи дослідження матеріалів, основи отримання порошкових та композиційних матеріалів, технологія нанесення та властивості покриттів, матеріалознавство тугоплавких матеріалів, інженерне матеріалознавство.
Що буде вивчатися	В рамках даної дисципліни студенти привчаються до фрактографії – науки щодо будови і утворення зламів матеріалів чи їхніх зразків під час випадкових чи цілеспрямованих руйнувань, наприклад, для вимірювання міцності чи тріщиностійкості матеріалу. Студенти вивчають рельєф поверхні руйнування матеріалів – тріщин, причини їх утворення, їхній зв'язок з будовою (структурою) матеріалу та умовами його навантаження (вид – статичне чи циклічне, температура, швидкість, середа, корозія, ерозія тощо), силові та енергетичні властивості механічної поведінки, взаємодію тріщин зі складовими структури, перетворення в матеріалах, які передують руйнуванню під дією механічного навантаження, наявність і тип дефектів будови тощо як за допомогою мікроскопів, світлових чи електронних скануючих, так і не озброєним оком без використання приладів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Фрактографія, електронна чи світлова в залежності від використаного мікроскопа, і, відповідно, фрактодіагностика є невід'ємною складовою комплексу механічних властивостей матеріалів і їхньої поведінки під час механічного, термічного і хімічного чи електрохімічного навантаження, опроміненні тощо.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студент оволодіє навичками опису рельєфу зламу зразка за зображеннями, які він отримує вивчаючи зразок чи то неозброєним оком, чи за допомогою світлових, чи електронних мікроскопів. Аналізуючи зображення зламів, дослідник отримує інформацію щодо макро- і мікромеханізму руйнування зразка матеріалу, зародження і розвитку у зразку тріщин, які й призведуть в решті-решт до руйнування зразка на вічі чи декілька частин; оцінить силові і енергетичні параметри руйнування, швидкість та тип, стадійність розвитку тріщин, встановить місця зародження та особливості росту тріщин, їхній вплив на поведінку меж структурних складових, релаксацію напружень через деформацію чи розтріскування тощо, щодо зволить прогнозувати поведінку матеріалу у часі. У багатьох випадках, фрактографія є доволі швидким засобом отримання первинної інформації щодо структури матеріалу та його дефектів запобігаючи складним структурним дослідженням.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання і навички можуть бути використані при розробленні нових матеріалів, оцінюванні їхніх якісних та кількісних параметрів та технологічного процесу, використанні інформації щодо умов виготовлення та експлуатації виробів при розробленні нового матеріалу та технології його оброблення, визначати та формулювати технічні вимоги до матеріалу виробів та можливості їх забезпечення, розробляти шляхи підвищення експлуатаційних властивостей тощо.
Інформаційне	Робоча програма дисципліни (силабус) із PCO, практичні заняття з мікроскопами,

забезпечення	світловими і електронними, тексти лекцій та рекомендованої літератури.
Форма проведення занять	Лекції, лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 7. Міжатомна взаємодія і властивості матеріалів
Рівень ВО	Другий(магістерський)
Курс	2 курс (3 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Знання основ матеріалознавства, фізики, хімії та математики
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> – електронна структура та її ролі в формуванні зонно-структурних характеристик металів, напівпровідників та ізоляторів; – термодинамічні умови та атомно-структурні механізми коливань ґратки і формування теплових властивостей матеріалів; – природи міжатомного зв'язку при формуванні механічних властивостей; – електронно-структурна природа формування кінетичних та магнітних властивостей матеріалів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Поглиблене знання в області матеріалознавства та міжатомної взаємодії дозволить більш ґрунтовно проаналізувати та описати природу утворення тих чи інших властивостей матеріалів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати дослідження зміни електронної структури в залежності від хімічного складу і кристалічної структури та їх впливу на властивості матеріалів, внаслідок умов експлуатації, розробляти прогнози щодо цих змін та відповідні рекомендації щодо підвищення конструкційної міцності виробів; - Із використанням методів рентгенівської емісійної та фотоелектронної спектроскопії визначати структуру валентних смуг, рентгено-структурного аналізу, знаходити параметри ґраток і типи фаз, фазовий склад матеріалів, розміри фаз, наночастинок та розподіл їх за розмірами; - Здійснювати підготовку об'єктів, зразків до рентгеноструктурних, рентгено-емісійних та фотоелектронних досліджень, випробувань механічних та фізичних властивостей;
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати дослідження змін структури, хімічного складу та властивостей матеріалів; - виконувати конкретні завдання при здійсненні НДР із фаху, приймати участь при обробленні результатів; - здійснювати підготовку об'єктів, зразків до металографічного, рентгеноструктурного, електронно-мікроскопічного досліджень, випробувань механічних та фізичних властивостей;
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни; PCO; презентації лекцій; Список рекомендованої літератури.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Освітній компонент № 7. Структурна інженерія механічних властивостей матеріалів нового покоління
Рівень ВО	Другий (магістерський)
Курс	2 курс (3 семестр)
Обсяг	4 кредитів
Мова викладання	Українська
Кафедра	Фізичного матеріалознавства та термічної обробки
Вимоги до початку вивчення	Засвоєння матеріалу курсів: «Фізика», «Кристалографія, кристалохімія та мінералогія», «Механічні властивості та конструкційна міцність матеріалів»
Що буде вивчатися	В курсі будуть представлені теорія та практика визначення рівня механічних властивостей металів та сплавів, що використовуються у техніці при навантаженнях, що можуть викликати деформування чи руйнацію.
Чому це цікаво/треба вивчати	Знання курсу необхідні для розуміння принципів структурної інженерії матеріалів нового покоління. Основна ідея курсу полягає у визначенні фізичних механізмів, що відповідають за структурну чутливість механічних властивостей матеріалів. Особливість подання цієї проблематики студентам освітньої програми полягає у широкому використанні теорії дислокацій та сучасних моделей деформаційного зміцнення та руйнування.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Студент зможе використовувати набуті знання для розробки та створення нових матеріалів з унікальними механічними властивостями, використовуючи методи структурної модифікації матеріалів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студент отримає необхідні компетентності для вирішення таких задач: - виявлення та постановки проблем матеріалів які використовуються для конкретних умов експлуатації та прийняття ефективних рішень для їх вирішення; - обґрунтованого вибору технологій виготовлення, оброблення, випробування матеріалів і виробів, з урахуванням умов їх експлуатації; - здійснення експертних досліджень зруйнованих виробів, та формування пропозицій щодо підвищення надійності та довговічності виробів.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни; РСО; методичні вказівки; рекомендована література; спеціальна література та матеріали, які опубліковані в вітчизняних та закордонних статтях
Форма проведення занять	Лекції, Лабораторні роботи
Семестровий контроль	Залік